

Okul Terk Riski Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Okul Terk Riski Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27797>

Özet

Okul Terk Riski Ölçeği (OTRÖ), öğrencilerin okul terk etme potansiyelini ve risk düzeylerini de?erlendirmek amacıyla geli?tirilm?, çok boyutlu, 33 maddelik psikometrik bir araçtır. Ölçek, özellikle ortaö?retim düzeyindeki öğrencilerin akademik, sosyal ve davran??sal risk faktörlerini belirlemeye odaklanm??tır. OTRÖ, 2015 y?l?nda Zuhal Sütçü taraf?ndan Gazi Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü'nde tamamlanan yüksek lisans tezi kapsam?nda bilim dünyas?na sunulmuştur.

Ölçek, öğrenci riskini üç temel faktör üzerinden ölçmektedir: Ba?ar?s?zl?k Alg?s?, Sessiz Davranma ve Antisozyal Davranma. Bu faktörler, risk alt?ndaki öğrencilere yönelik erken müdahale stratejilerinin geli?tirilmesinde e?itimciler ve psikolojik dan??manlara yol göstermeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Okul Terk Riski, Lise, Akademik Ba?ar?s?zl?k, Antisozyal Davran??, Sessiz Davranma, Psikometrik Ölçek, E?itim

Yazarlar

Zuhal Sütçü

Amaç

Okul Terk Riski Ölçeği'nin geli?tirilmesindeki temel amaç, öğrencilerin okulu b?rakma e?ilimlerini ve bu e?ilime yol açan psikolojik ve davran??sal risk faktörlerini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Bu araç, e?itim kurumlar?nın öğrencileri yak?ndan izlemesine ve potansiyel risk durumlar?n? erkenden tespit etmesine olanak tanır.

Ölçek, risk profilini detayland?rarak, öğrencilerin hangi alanlarda (örneğin akademik alg? veya sosyal uyum) deste?e ihtiyac? oldu?unu belirlemeyi hedefler. Elde edilen veriler, okullar?n önleyici rehberlik hizmetlerini daha etkili planlamas?na yard?mc? olmaktadır.

Yapı

Okul Terk Riski Ölçeği, öğrenci davran?? ve alg?lar?n?n karma??k yap?s?n? temsil eden üç ana psikolojik yapıdan olumaktadır. Ölçek, toplam 33 maddeden meydana gelmekte olup, bu maddeler 5'li Likert tipi bir derecelendirme sistemi ile yan?lanmaktadır.

Ba?ar?s?zl?k Alg?s?: Öğrencinin akademik performans?na yönelik olumsuz dü?üncelerini ve beklentilerini kapsayan 8 madde.

Sessiz Davranma: Öğrencinin sosyal çekingenlik, içe kapanıklık ve okul ortamında kendini ifade etmekten kaçınma eğilimlerini ölçen 9 madde.

Antisosyal Davranma: Okul kurallarına karşı gelme, disiplin sorunları çökarma ve genel olarak toplumsal normlara aykırı davranış sergileme riskini belirleyen 16 madde.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliliğini test etmek amacıyla Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. DFA, ölçeğin teorik temellere dayanan üç faktörlü yapıya istatistiksel olarak doğrulanmıştır. Analizler, her bir faktörün ayrı ayrı incelenmesiyle gerçekleştirilmiş ve ölçeğin 33 maddelik yapıya özgü boyutları temsil ettiğini kanıtlamıştır.

Bu sonuçlar, Okul Terk Riski Ölçeği'nin, öğrencilerin okul terk etme riskini ölçtüren alt yapıları doğru ve tutarlı bir şekilde ölçme yeteneğine sahip olduğunu göstermektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin iç tutarlılık güvenilirliği, Cronbach Alfa (Cronbach's alpha) katsayıları hesaplanarak değerlendirilmiştir. Elde edilen yüksek alfa değerleri, ölçeğin alt boyutlarının homojen ve güvenilir olduğunu göstermektedir.

Başarısızlık Algısı faktörü için İç Tutarlılık Katsayısı: **.84**

Sessiz Davranma faktörü için İç Tutarlılık Katsayısı: **.85**

Antisosyal Davranma faktörü için İç Tutarlılık Katsayısı: **.92**

Özellikle Antisosyal Davranma faktöründeki .92'lik değer, bu boyutun mükemmel bir iç tutarlılığa sahip olduğunu ifade etmektedir. Genel olarak, ölçek, psikometrik standartlara uygun düzeyde güvenilirdir.

Faktör Analizi

Okul Terk Riski Ölçeği'nin faktör yapısının doğrulanması sürecinde Doğrulayıcı Faktör Analizi temel yöntem olarak kullanılmıştır. Analizler sonucunda, ölçeğin yapısının, Başarısızlık Algısı, Sessiz Davranma ve Antisosyal Davranma olmak üzere birbirinden ayrılan üç temel boyuttan oluştuğu teyit edilmiştir.

Bu faktörler, riskin farklı yönlerini ele alarak öğrencilerin davranışsal ve bilişsel eğilimlerini kapsayıcı bir şekilde değerlendirmektedir. Toplam 33 madde, faktör yükleri açısından incelenmiş ve her bir maddenin ilgili faktöre güçlü bir şekilde yüklendiği belirlenmiştir.

Araç

Test Type: Geliştirme (Developmental Scale)

Format: Kendini Değerlendirme Ölçeği (Self-Report Scale)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Ortaöğretim (Lise) Öğrencileri

Age Group: Genellikle 14-18 yaş aralığı

Population Details: Ölçek, Türkiye'deki lise öğrencileri örnekleminde geçerlik ve güvenirlik çalışmaları yapılarak standardize edilmiştir.

Test Methodology: Ölçek, 5'li Likert derecelendirme formatını kullanır. Cevap seçenekleri "1= tamamen katılmıyorum" ile "5= tamamen katılıyorum" arasında değişmektedir. Ölçekten alınan toplam puanın yüksek olması, öğrencinin okulu terk etme riskinin yüksek olduğu anlamına gelmektedir.

Anahtar Kelimeler

Öğrenci Riski, Okulda Uyumsuzluk, Psikolojik Ölçme, Yüksek Lisans Tezi, Eğitim Psikolojisi, Rehberlik Servisi

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor (Kaynaklarda belirtilmemiştir)

Affiliation Email addresses: zuhalstc@gmail.com

Correspondence Address: Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara (2015 çalışması için)

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Okul Terk Riski Ölçeği, 2015 yılında Zuhâl Sütçü'nün yüksek lisans tezi olarak geliştirilmiştir. Ölçeğin akademik veya ticari amaçlarla kullanımı için sorumlu yazar Zuhâl Sütçü ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

İletişim bilgileri: zuhalstc@gmail.com

Kaynaklar

Sütçü, Z. (2015). *Okul Terk Riski Ölçeği'nin geliştirilmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir:

[okul-terk-riski-olcegi-toad.pdf](#)

Ek bilgi bağlantısı: toad.halileksi.net

Okul Terk Riski Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek 33 madde ve üç faktörden oluşmaktadır.

Başarısızlık algısı (8m)

Sessiz davranma (9m)

Antisosyal davranma (16m)